

RIPORT AZ ÉV ROZSSZILÁZSA 2020. KÉSZÍTŐJÉVEL

Dr. Orosz Szilvia
Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

Az Emődi Mezőgazdasági Zrt. nyerte az Év rozssziláza 2020. díjat. A cég tulajdonosával, Kaposvári Péterrel és a társaság cégvezetőjével, Hanyicska Csabával beszélgettem. Két dinamikus ember, határozott elképzelésekkel, nagy szakmai tapasztalattal és erős karizmával. Pétert 2016-ban jelölték az Év Agrárembere díjra is, ami jelzi, hogy mekkora erőfeszítés állhat egy növényvédelmi szakember mögött, amikor 1350 ha szántóterület, 400 ha gyep és ráadásul egy 400 tehenes gazdaság életéről dönt nap mint nap. Utóbbiról tulajdonosként.

Két utat látok előttük: egyet, amit már ismernek és megállíthatatlanul haladnak rajta, de vannak olyan utak is, amit nem jártak még előttük. Ez utóbbi érdekelt engem igazán. Mert ebben mások, mint az átlag. Kérdeznek, kíváncsiak, utánajárnak, számolnak, és mernek időben döntést hozni. Ez az ő történetük.

A tehenészet a vállalkozás fő profilja. 2011-ben új istállót és egy 24 állásos karusszel fejőházat építettek, trágyarendszerrel. Modern volt, a kor haladó gondolkodásának szellemében. Most átépítik. Mert a fennmaradást, a hatékonyságot és a tehen jóllétét az automatizálásban látják. Kezdetben csak GEA, most már azonban a GEA mellett Lely fejőrobotjaik is vannak, valamint egy Trioliet etetőrobotjuk. 2020. júliusában

*Péterrel egy rozstáblában Emőd határában 2021. április 3-án
(fotó: Orosz)*

kezdett dolgozni a 3 db GEA robot és az etetőrobot, 2020. decemberében üzemelték be a 3 Lelyt. A cél további 3 fejőrobot. A Lely robotok megközelítik a robotonkénti 2500 liter napi teljesítményt, ami európai szinten is kimagasló. És a szabad robotidő még 16%! A forgó egyébként 2,6. A kérődzésmonitoring pedig áprilisban kezdődik. Csak így tovább! És a karusszel lassan leáll...

A Trioliet etetőrobot az első ilyen típusú robot rendszer az országban. Egy olyan takarmánykonyhájuk van, ami költséghatékonysága mellett a legkorszerűbbnek mondható: 5 db egyenként 18 m³ befogadóképességű, kaparóléces felhordóval működő tároló-adagoló konténerbetörténik az 1 napi tömegtakarmány betárolása (kukoricaszilázs, rozsszilázs stb. külön-külön). Pontos a kiadagolás, precíz a bemérés, nincs kidobandó maradék, minimális az emberi tévedés lehetősége. A kukoricát egy nagy tárolótoronyból a daráló automatikusan 'kéri le' a fogyás alapján, darálja, feltölti a saját tartályt és ebből adagol az etetőrobot. Még itt sincs szükség az emberre. A 3 m³-es, 2-csigás etetőrobot különlegessége, hogy felsővezetékes, ahonnan az áramot is kapja, ezért kb. 40-50%-kal nagyobb kapacitású az akkumulátoros változatokhoz képest (több tehenet tud kiszolgálni és menet közben is kever). Hatszor etetnek egy nap + feltolás! Ezért a fejőrobot és az etetőrobot nagyon jól illeszkedik egymáshoz az automatizált technológiában. A tehen is szereti.... öröm nézni. A végső cél a 700 fejt tehen egy új, kapitális méretű istállóban, a fejőrobotokat áthelyezve, míg a 'régi-új' istállók megmaradnának a növendékeknek. Mindezt úgy, hogy korrekt piaci magatartást követnek, a beszállítók fizetési határidőn belül kapják meg az utalásokat.

Hanyicska Csaba és a Trioliet etetőkocsi. No meg a tehenek (2021).

A termelő istállóban átépítés zajlik (betont törnek, boxokat szüntetnek meg), és ennek ellenére a termelés a robotban így is kiváló. Április 2-án 38 kg/nap/tehen értéket láttam a monitoron, ami meghaladja a robot betelepítése előtti hagyományos technológiával elért legjobb fejési átlagot. Tehát már most lehet látni az előrelépést a tejben, egyelőre még zavaró körülmények mellett.

Trioliet rendszer: 5 db, egyenként 18 m³-es kaparóléces előtároló konténer az etetőkonyhában és az etetőrobot 2021. április 3-án (fotó: Orosz)
Az etetőrobot 6-szori etetése hatékonyan stimulálja a teheneket az evésre (fotó: Orosz, 2021. április 3.)

ÚJABB ERETNEK GONDOLATOK: LUCERNA VS. KORAI GABONA/OLASZPERJE

Nem csak a tartási és fejés-technológia terén, de a tömegtakarmányok esetében is érzékelhető az innovatív gondolkodás.

A lucernát érdemei elismerése mellett lassan visszaszorítják, most 40 ha terület van. A pillangósjót tesz a talajnak, támogatás is igényelhető rá, de a tejtermeléshez a rozst, a tritikálét és a gabona-fű keverékeket preferálják. Sem lucernaszilázst, sem lucernaszénát nem akarnak etetni a jövőben a tejelő tehennel.

A jó gazda gondosságával: rozsz-perje táblán (2021. április 3. fotó: Orosz)

Tiszta vetésű rozsból 100 ha van elvetve. Az év rozszilázsa példaértékű (a drága fehérjehordozók időszakában), mert nagy fehérjetartalma ellenére alacsony nitráttartalmú volt (35% szárazanyag; 19,0% sza. nyersfehérje, 76% NDF_{48'}, 341 g/kg sza. dNDF_{48'}, 1,5 g/kg sza. nitrát). Általában ezt a paramétert szoktam utoljára említeni, mert fontosabbnak tartom a rost oldalát. Kivéve ez az év, amikor gazdasági előny, ha az átlagos 14,5% sza. helyett 19,0% sza. a nyersfehérje-tartalom. De látható, hogy az emődi rozszilázsnak emellett fantasztikus a rostemészthetősége is, és gazdag emészthető rostban. Az Év rozszilázásának termesztés- és betakarítás-technológiáját az alábbiakban látják.

Elővetemény: jellemzően kalászos, itt konkrétan őszi búza, tárcsás talajelőkészítéssel

Tápanyagpótlás:

- 100 kg/ha DAP (diammónium-foszfát: 18% N és 46% P) talajelőkészítéskor,
- 100 kg/ha karbamid (46% N) ősszel
- 100 kg/ha karbamid (46% N) február végén vagy március elején.

Vetés: szeptember 15.

Vetőmag-mennyiség: kivetendő mag 4.000.000 mag/ha, ezermag-tömeg függvényében kb.150 kg/ha

Fajta: kisvárdai legelő (már több éve)

Betakarítás:

- fenofázis: 3-4 nóduszos vegetációs állapotban, legalább 5 napos időjárési ablakban (általában április közepe)

- műszaki technológia: kaszálás 8,5 m széles kaszakombinációval, verőujjas szársértéssel, kaszálást követően rendterítés, szecskázást közvetlenül megelőzően rendképzés. A gépsor Fella gyártmányú. 24 óra elteltével szecskázás 3-5 cm beállítással Krone BigX géppel. Szecskázás közben erjedés segítés és stabilizálás baktérium adalékkal: Greenman Silage 50-100 ml/tonna

Hozam: 11 t/ha

Szilázs: taposás Rába 245 + bivaly

További 100 ha rozsz-olaszperje keverék van elvetve, ami érdekes újdonság. A rozsz-olaszperje keverék előnye, hogy kétszer kaszálható, kiváló rostemészthetőséggel és jó hozameredménnyel gyengébb adottságok mellett is. Az első kaszáláskor a rozsz lesz a domináns, de utána a perje meglódul. Jobban, mint a rozsz sarjúja. A rozst (fajta: Kisvárdai legelő) műtrágyaszóróval vetik, a perjét pedig direktvetővel sorba, és a 2 tárcsasor a rozst is elmunkálja. A rozst 110 kg/ha vetőmagnormával, míg a perjét 25 kg/ha értékkel vetik. A keverék első kaszáláskor a rozsz kalásza hasban van (3. és 4. ízköz között), a második kaszáláskor már lászik a rozsz szálkája (de ekkor már a perje dominál a keverékben). A hozam elsőre 10-15 tonna/ha, utána pedig 5-10 tonna, így 20 tonna/ha szilázs betakarítható a keverék segítségével (nyilván ez termőhelyi adottságoktól függően változik). Korábban tritikálé-perje keverékkel is dolgoztak, kiváló eredménnyel. Próbálkoznak még lucerna-rozsz keverékkel is.

Rozsz-olaszperje tábla Emőd határában – a nyersfehérje általában 16% felett van (2021. április 3. fotó: Orosz)

Drága a rozszilázás vagy a perjeszilázás? Péter szavaival zárom a cikket: "Megmaradni az tud, aki a pénze befektetésekor a hatékonyságot nézi. Nem az éves legnagyobb termésátlag vagy a tejtermelés a legfontosabb, hanem azt kell tudni kiszámolni, hogy mikor a legnyereségesebb a vállalkozás." Úgy gondolom, ezen sorokban ott a válasz.

Kitartást kívánok a bővítéshez, az építkezésekhez és az újszerű megoldások megszületéséhez.